

Studenten skal besvare tre av de fire kortsvarsoppgavene, og en av de to langsvarsoppgavene.

Generell veiledning for kortsvarsoppgavene

Her blir studentene bedt om å *gjøre rede for* elementer ved teorier/ kjernebegreper som er representert på pensum. Her vil det dermed ikke være relevant å trekk inn andre teorier eller perspektiver, med mindre disse bidrar helt eksplisitt til å belyse området det er spurt etter (kritikk og nyanser). Utbroderinger bør skje innenfor teoriuniverset det spørres om.

Studenten bør som et minimum ha kjennskap til noen særtrekk ved teorien og kunne skille den fra andre perspektiver på pensum. Riktig og utfyllende bruk av kjernebegreper vil løfte besvarelsen. En særdeles god besvarelse vil reflektere detaljkunnskaper om emnet, og også kunne være svært presis i å fremstille essensen av teorien og relevante begreper.

Oppgave 1 (kortsvar)

1. Gjør rede for Anette Lereaus begreper «concerted cultivation» og «natural growth»

Kandidaten bør kunne gjøre rede for hvilke praksiser og perspektiver på barns utvikling Lereau assosierer med henholdsvis «concerted cultivation» og «natural growth» (her kan det være relevant å forklare «directives» versus «reasoning» og holdninger til fritidsaktiviteter). Besvarelsen styrkes hvis studenten lykkes i å formidle at forskningen forklarer hvordan spesifikke mekanismer i sosialiseringen med barna i ulike klassekulturer, bidrar til å reproducere sosiale forskjeller gjennom at middelklassebarna føler seg/ opptrer «entitled».

2. Gjør rede for begrepene «mekanisk» og «organisk solidaritet» hos E. Durkheim, spesielt hvordan de to begrepene er relevante i forhold til utdanning.

Studenten bør som et minimum kunne forklare de basale samholdsmekanismene i de to solidaritetsformene og knytte dem til bondesamfunn og industrialiserte samfunn. I tillegg bør kandidaten kunne knytte ulike former for kunnskapsoverføring til de to samfunnstypene (tradisjonsbasert kunnskap versus spesialisert kunnskap). Beskrivelse av individualiseringsprosesser og økt arbeidsdeling vil styrke besvarelsen. De beste besvarelsene vil inneholde detaljkunnskap om straffelover versus restitutive lover i de to samfunnstypene,

samt årsaksforklaringer som innebærer redegjørelser av konkurranse, samt moralsk og materiell tetthet. (Her vil det også kunne være relevant å trekke inn begreper fra Hoëm).

3. Gjør rede for begrepet «den generaliserte andre» som G. H. Mead beskriver.

Studenten bør som et minimum beskrive «den generaliserte andre» som normer, regler og forventninger som barnet først møter i primærsosialiseringen og som etter hvert i sosialiseringen generaliseres til større grupper/ det øvrige samfunnet. Studenten bør også forklare «den generaliserte andre» som et avgjørende element i utviklingen av selv-identitet. Her er det relevant at kandidaten også kommer inn på «signifikante andre» og forskjellen mellom spill og lek. Hvis studenten også her beskriver forholdet mellom «jeg» og «meg» og hvordan selvet blir et objekt for seg selv er vi over i en særdeles god besvarelse.

4. Gjør rede for sosialisering slik den beskrives av Berger og Luckmann (internalisering, eksternalisering og objektivisering).

Studenten bør som et minimum vite hva de tre oppgitte begrepene betyr, og vise at hen forstår at prosessene på et vis forklarer forholdet mellom individ og struktur. Hvis studenten i tillegg klarer å belyse disse prosessene ift primær og sekundærsosialisering er det et pluss. Pensum vier spesiell oppmerksomhet til objektivisering som prosess – en særdeles god besvarelse vil dermed kunne forklare noen av underprosessene i objektiviseringsprosessen.

Oppgave 2 (langsvar)

I langvarsoppgavene bør det legges mer vekt på kreativ innsikt og selvstendighet i drøftingsdelen, enn på detaljkunnskap i redegjørelsesdelen. Det vil i større grad være relevant for studenten å trekke inn andre elementer av pensum i den grad disse bidrar til å besvare problemstillingen. De beste besvarelsene kan gjerne inneholde velbegrunnet kritikk av/ begrensninger ved/ nyanseringer av teorien som diskuteres. Gode sammenlikninger mellom teorier vil også være med på å løfte besvarelsen. Kandidaten bør bestrebe seg på å ikke gjenta opplysninger som allerede er gitt i kortsvardelen.

Sosialisering som teoretisk begrep brukes for å beskrive forholdet mellom individ og samfunn.

1. Gjør rede for Anton Hoems teori om sosialisering ved hjelp av begrepene «interesse- og verdikonflikt», «interesse- og verdifelleskap», «de-sosialisering» og «re-sosialisering». Gjør kort rede for hovedtrekkene i Pierre Bourdieus teori om reproduksjon i utdanning hvor «habitus» og «kulturell kapital» står sentralt. Diskuter likheter og forskjeller mellom Hoem og Bourdieus teorier.

Studenten bør som et minimum ha oversikt over hva de oppgitte begrepene i Hoems teori betyr. Studenten bør også ha kjennskap til hvordan de ulike konflikt/ interesse – parene gir utslag i ulike sosialisingsformer (her kan det være relevant å komme inn på forsterket sosialisering, skjermet sosialisering, samt formell og uformell sosialisering). Studenten bør kunne redegjøre for habitus og kulturell kapital, og gjerne også kunne oppgi de andre formene for kulturell kapital foruten den kroppsliggjorte (objektiv og institusjonalisert) (her kan begreper som smak og sosiale felt være relevante). Studenten bør kunne beskrive utdanningssystem som legitimering av overføring av makt/ overklasseposisjoner. I sammenlikning mellom B og H vil det være relevant å bemerke at begge beskriver sosial bakgrunn som utslagsgivende i utdanningsforløpet. Hos B er disse mekanismene i stor grad ubevisste, mens de hos H er eksplisitt forståtte som konflikt/ interesse. Hos B er det også et tydeligere hierarkisk klasseperspektiv, hvor ulikhetene er et resultat av at den herskende klasse jobber aktivt (bevisst og ubevisst) for at den kapitalen de har tilgang på skal holde seg høyt i kurs.

2. Gjør rede for Giddens' beskrivelse av senmoderniteten og det refleksive selvet. Ta utgangspunkt i ett eller flere elementer av Giddens' teori og diskuter på hvilken måte sosiale medier påvirker sosialisering og selv-identitet i sen-moderne samfunn. Trekk også gjerne inn innsikter fra Buckinghams diskusjon om generasjoner («digital generation») og/ eller Arnetts beskrivelse av ungdoms aktive rolle i sosialiseringen («selvsosialisering») eller andre deler av pensum i diskusjonen.

I redegjørelsen bør studenten trekke inn kjernebegreper som 'seperasjon av tid fra sted', 'utleiringsmekanismer' (inkluderer symbolske tegn og ekspertsystemer), 'refleksivitet' (inkluderer institusjonell refleksivitet) og 'individualisering' (inkluderer beskrivelser og refleksjoner rundt frihet og ansvar). Graden av detaljkunnskap rundt disse begrepene bestemmer nivået på redegjørelsen. I diskusjonsdelen vil det være flere ulike retninger som er

relevante. Det avgjørende blir da at kandidaten evner å forankre diskusjonen i relevant teori, samt evner å strukturere gode argumenter.